

KINNITATUD
Kodutütarde peavanema 29.01.2015
käskkirjaga nr KT-0.3-5/15/2345U

PARANDATUD
Kodutütarde peavanema 11.01.2024
käskkirjaga nr KT-0-22/24/1154U

KAITSELIIDU NOORTEORGANISATSIOONI KODUTÜTRED SISEKORD

I ÜLDSÄTTED

1. Käesoleva sisekorra aluseks on Kaitseliidu seaduse, Kaitseliidu kodukorra ja Kodutütarde põhikirja kõrval ka Kaitseliidus kehtestatud muud korrad ning Kaitseliidu kesksete kollegiaalsete organite otsused. Organisatsiooni struktuur ja korralduse üldised alused on täpsustatud noortejuhi jaoks vajalike protseduuride kirjeldustega.
2. Kodutütarde eesmärk ja põhimõtted väljenduvad juhtsõnas, pühalikus töötuses, ristikuga kotkamärgi sümbolises tähenduses ja Kodutütarde seadustes.
3. Kodutütarde põhimõtted väljenduvad seadustes:
 - 3.1. kodutütar on puhas sõnas, mõttes, teos;
 - 3.2. kodutütar armastab oma kodu ja on ustav isamaale;
 - 3.3. kodutütar õpib hoolega ja püüab edu poole;
 - 3.4. kodutütar austab vanemaid inimesi ja on nõrgemate kaitsja;
 - 3.5. kodutütar ei kaeba ega hädalda;
 - 3.6. kodutütar viib alustatud tööd alati lõpule;
 - 3.7. kodutütar on usaldusväärne;
 - 3.8. kodutütar on aus, karske, südamlilik ja elurõõmus;
 - 3.9. kodutütar on looduse sõber ja kaitsja;
 - 3.10. kodutütar püüab teha head oma kaasinimestele.
4. Kodutütarde põhimõtete omaksvõtmisel ei piisa üksnes teadmistest – tegutsemine ja isiklik kogemus on see, mille kaudu tekib harjumus täita kodutütarde seadusi ja püüelda põhikirjaliste eesmärkide poole. Loomingulise ja püsiva tegutsemise kaudu jõuab kodutütar eesmärgini.

II TSEREMOONIAID

5. Kodutütarde noor- või tegevliige loetakse organisatsiooni esindajaks siis, kui ta osaleb Kodutütarde üritustel, kannab kodutütarde vormiriietust või esitleb end organisatsiooni liikmena.
6. Kodutütarde juhtsõna on "Isamaa auks – ole valmis!". Juhtsõna vastus on "Alati valmis!".

7. Juhtsõna kasutatakse pidulikel puhkudel töötuse tseremoonial ning tunnustuste ja ergutuste saamisel.
8. Töötust andes püstitab kodutütar eesmärgi, mille poole ta tahab püüelda. Töötuse andjale peab püstitatud eesmärk ja selle tähtsus olema arusaadav. Töötuse tekst peab olema peas.
9. Töötuse võtab vastu Kodutütarde ringkonnavanem või tema poolt määratud isik.
10. Töötus antakse pidulikul koondusel või selleks mujal sobivas pidulikus keskkonnas ringkonnavanema või tema poolt määratud isiku juuresolekul. Enne töötuse andmist juhitakse tähelepanu töötuse siduvusele ja tähtsusele.
11. Töötuse võib anda üksikult või mitmekesi.
12. Töötuse andja kirjutab alla töötuselehele (Lisa 1). Rühma- või ringkonnavanem annab töötuse andjale isikliku töötuselehe (Lisa 2) ning võimalusel liikmekaardi (Lisa 3).
13. Töötuse andmisel kannab kodutütar esmakordselt kodutütarde vormi. Kaelarätt peab olema kaelas või seotakse koonduse käigus. Vormi puudumisel võib riietus olla pidulik, valge pluusiga.
14. Vormis kodutütar tervitab järgmiselt: küünarnukist kõverdatud parem käsi tõstetakse kõrvale nii, et sõrmeotsad jäävad silmade kõrgusele; kolm keskmist sõrme, mis tähistavad töötuse kolme punkti (ausust, armastust kodu ja isamaa vastu, kinnipidamist kodutütarde seadustest), on sirged; väike sõrm, mis tähistab isiklike huve, painutatakse üldhuve sümboliseeriva pöidla alla. (Lisa 4)
15. Vormis kodutütar kasutab tervitust järgmistel juhtudel:
 - 15.1. töötuse andmisel,
 - 15.2. juhtsõna kasutamisel,
 - 15.3. lipu tervitamisel,
 - 15.4. autasude kätteandmisel,
 - 15.5. hümni laulmisel.
16. Rivis tervitavad ainult rühmavanemad ja juhid, teised võtavad valvel seisangu.

III KOONDUSTE LÄBIVIIMISE KORD

17. Kodutütarde peamine töövorm on koondus, kus õpitakse erinevaid oskusi, omandatakse järgukatseteks vajalikke teadmisi ning arutatakse hetkel olulisi päevakajalisi teemasid. Igal koondusel on kindel eesmärk. Koondus on üles ehitatud loogiliselt ning sihtrühmast lähtuvalt. (Lisa 5)
18. Üksuse piduliku koonduse võib pühendada kodutütarde töötuste andmisele, rahvuslike ja riiklike pühade või riigitegelaste tähtpäevade, aastapäevade ja muude sündmuste tähistamisele.
19. Piduliku koonduse korralduses võib ringkondades olla erisusi, seepärast võib lähtuda näidiskorrast (Lisad 6 ja 7) ja kohandada seda vastavalt tegelikule olukorrale ja vajadustele.
20. Kodutütarde töötuse andmisel saab liige isikliku töötuselehe endale. Ringkonna töötuselehte, millel on liikmeks astunute allkirjad, säilitab noorteinstruktor. Rühma

töotuselehe kinnitab töotuse vastuvõtja (reeglina ringkonnavanem või rühmavanem) oma allkirjaga.

IV KOOLITUS

21. Metoodiliste materjalide, koolituse sisuliste nõuete väljatöötamist ja käsiraamatute väljaandmist korraldab Kodutütarde keskjuhatus.
22. Järgu- ja erikatseteks valmistuvad kodutütred salga- ja rühmajuhi, rühmavanema, noorteinstruktori või mõne muu oma ala spetsialisti juhendamisel.
23. Kodutütarde ringkonna rühma- ja salgajuhtide kursused viib läbi Kaitseliidu maleva noorteinstruktor, vajadusel teiste isikute abiga.
24. Kodutütardel on kuus järku: VI järk, V järk, IV järk, III järk, II järk, I järk.
25. Igas järgus on kuus alateemat: riigikaitse, matkatarkused, turvalisus, Eesti loodus ja Eesti ajalugu. Iga järk hõlmab endas teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi. (Lisa 8)
26. VI järk täidetakse enne töotuse andmist või noorliikmeks oleku esimesel aastal. Arvestades noorliikme arengut ning kogemusi organisatsioonis, on soovituslik aeg iga järgu sooritamiseks kaks aastat.
27. Järgude õppimise ja katsete sooritamisega seotud tegevus peab kajastuma salkade ja rühmade tööplaanis ning rühma päevikus.
28. Järgukatsete sooritamise kohta vormistab katse vastuvõtja protokoll.
 - 28.1. Järgukatse sooritamise kinnitab protokollil alusel Kodutütarde ringkonnavanem oma käskkirjaga.
 - 28.2. Järgukatse sooritamine fikseeritakse kodutütre isiklikus järguraamatus rühma- või ringkonnavanema poolt. (Lisa 9)
 - 28.3. Järgukatse sooritamise kohta väljastatakse tunnistus, mis võib olla nii rühma enda kujundatud kui ka Kodutütarde organisatsioonis keskselt kasutuses olev tunnistus. (Lisa 10)
29. II järgu kodutütar või ametisse kinnitatud noortejuht võib soovi korral kaitsta noortemagistritöö.
30. Lisaks kodutütarde järgukatsetele võib sooritada erikatseid. Erikatsed suurendavad kodutütarde teadmisi eri valdkondades. (Lisa 11)
31. Erikatseid saab sooritada kodutütar tegevuse raames. Võimalik on hinnata kodutütre kogemust, mis on saadud huvialakoolist või kui ta on lõpetanud spetsiaalse kursuse. Erikatse saamiseks vajalikke kogemusi on ta Kodutütarde organisatsioonis kasutanud.
32. Otsuse erikatse sooritamise kohta kinnitab ringkonna juhatus rühmavanema kirjalikul ettepanekul.
33. Erikatse sooritamisel väljastatakse kodutütrele vastav tunnistus. (Lisa 12)

V VABATAHTLIKU JUHI TEGEVUSJUHI

34. Noortejuht juhindub oma tegevuses õigusaktidest; Kodutütarde põhikirjast ja sisekorrast; lastekaitset ja noorsootööd puudutavatest seadusandlikest aktidest; Kaitseliidu, noorteorganisatsioonide aastaplaanist, väljaõppe-eeskirjast ja teistest juhismaterjalidest; noorsootöötaja eetikast ja heast tavast.
- 34.1. Vabatahtlik noortejuht teeb koostööd noorteinstruktoriga.
- 34.2. Vabatahtlik noortejuht läbib vabatahtliku noortejuhi kursuse, võimalusel omandab kutsekvalifikatsioonile vastavad oskumõõded ning taotleb ka kutsetunnistust.
- 34.3. Vabatahtlik noortejuht saab juhiseid organisatsiooni hierarhias kõrgema tasandi noortetöö eest vastutavalt juhilt.
35. Põhieesmärk noortejuhi töös on luua noortele tingimused, mis toetavad nende isiklikku arengut, sotsialiseerumist ja kujunemist ühiskonna hästi toimetulevateks liikmeteks. Eestit väärtustava kasvatustöö kaudu toetab juht kodutütarde ja noorkotkaste isiksuslikku arengut, järgides kodutütarde ja noorkotkaste eagruppidele seatud väljaõppealaseid nõudeid ja töösuuniseid.
36. Noortejuhi ülesanded:
- 36.1. koostab rühma liikmete nimekirja koos ühenduse pidamiseks vajalike andmetega, tagades nende andmete hoidmise ja sihtotstarbelise kasutamise;
- 36.2. koostab esimesel võimalusel rühma struktuuri, moodustades liikmetest salgad koos salgajuhtidega, ning esitab andmed ringkonnavanemale;
- 36.3. teeb ringkonnavanemale esildisi rühma liikmekandidaatide organisatsiooni liikmeks võtmiseks ja rühma liikmete organisatsioonist väljaarvamiseks; edastab saadud liikmeavaldused noorteinstruktorile;
- 36.4. täidab rühmapäevikut liikmete osaluse ja toimunud ürituste või sündmuste jäädvustamiseks, esitades selle põhjal noorteinstruktorile vajalikud perioodilised aruanded;
- 36.5. planeerib ja viib rühmale läbi koondusi, õppepäevi, laagreid ja muid vajalikke üritusi kokku vähemalt 10 korral aasta jooksul;
- 36.6. teavitab esimesel võimalusel rühma liikmeid talle informatsioonina edastatud noortele mõeldud üritustest, edastades vastavalt vajadusele vastusena teabe rühma liikmete osalusest;
- 36.7. osaleb vajadusel ringkonna ja üleriigiliste ürituste ettevalmistamises ja läbiviimises;
- 36.8. teeb ürituste organiseerimisel ja läbiviimisel vajadusel koostööd teiste noortejuhtidega, ringkonna juhatusel ja teiste asutuste ning organisatsioonidega;
- 36.9. kontrollib pisteliselt rühma liikmetele organisatsiooni poolt väljastatud varustuse olemasolu ja seisukorda, andes vajadusel juhiseid varustuse väljavõtmiseks, väljavahetamiseks ning nõustab vajadusel liikmeid varustuse muretsemisel;
- 36.10. kontrollib vähemalt kord poolaasta jooksul koostöös noorteinstruktoriga rühma dokumentatsiooni, seda vajadusel ajakohastades;
- 36.11. osaleb ringkonnakogu koosolekul ja valituks osutudes muude kollegiaalsete juhtimisorganite tegevuses;
- 36.12. esitab vajadusel rühma liikmeid tunnustamiseks või karistamiseks ringkonna juhatusel;
- 36.13. korraldab vastavalt enda ja ringkonna võimalustele rühma, organisatsiooni tegevuse tutvustamist ja uute liikmete värbamist;
- 36.14. suhtleb vastavalt võimalusele ja vajadusele rühma liikmete lapsevanematega ja organiseerib nendega vajadusel koostööd;
- 36.15. täiendab end noorsootöö või organisatsiooni tegevuse valdkondades vastavalt võimalustele.
37. Noortejuhi õigused:
- 37.1. saada vajalikku infot ringkonnavanemalt, noorteinstruktorilt ja ringkonna juhatuselt malevas korraldatavate ürituste ja ringkonna tegevusplaanide kohta;

- 37.2. saada vajalikke nõuandeid ja juhiseid ringkonnavanemalt, noorteinstruktorilt ja ringkonna juhatuselt väljaõppe ja muu tegevuse planeerimiseks ja läbiviimiseks;
 - 37.3. kasutada ringkonna käsutuses olevat varustust, ressursse ja muid vahendeid rühma tegevuse ja väljaõppe läbiviimiseks;
 - 37.4. saada esitatavate dokumentide alusel kompensatsiooni isikliku sõiduauto kasutamise ja võimalusel ka muude oluliste tekkivate kulutuste eest noorteürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel Kaitseliidus kehtestatud üldises korras;
 - 37.5. osaleda Kaitseliidu ja Kodutütarde üritustel ja kanda Kodutütarde vormiriietust koos eraldusmärkidega;
 - 37.6. rakendada rühma liikme suhtes organisatsioonis ettenähtud korras ergutusi ja distsiplinaarkaristusi;
 - 37.7. saada noortejuhtidele suunatud koolitust ja täiendõpet, osaledes kursustel ja koolitustel Kaitseliidus, Kodutütarde organisatsioonis ja mujal;
 - 37.8. olla esitatud ringkonna juhatuse liikme ja organisatsiooni muude valitavate organite liikmekandidaadiks;
 - 37.9. teha ettepanekuid ringkonnavanemale, noorteinstruktorile ja juhatusele ringkonna töökorralduse, ürituse planeerimise ja läbiviimise osas.
38. Noortejuhi vastutus:
- 38.1. vastutab liikmete vaimse, füüsilise ja emotsionaalse turvalisuse eest;
 - 38.2. kasutab tema käsutuses olevat informatsiooni otstarbekalt ja konfidentsiaalsuse nõuetest lähtuvalt;
 - 38.3. kasutab sihtotstarbeliselt ja heaperemehelikult oma valduses olevat Kaitseliidule kuuluvat vara;
 - 38.4. seisab hea ohutustehnika eeskirjade tutvustamise eest ja järgib nende täitmist;
 - 38.5. tagab noorliikmete järelvalve;
 - 38.6. võtab vastutuse või osaleb ainult sellistes tegevustes, milleks tal on vajalikud teadmised, oskused ja õigus.
39. Noortejuhile esitatavad eetilised nõudmised:
- 39.1. on teistele noortejuhtidele ja noortele eeskujuks oma käitumisega;
 - 39.2. ei riku oma tervist psühhotroopsete ainetega;
 - 39.3. kasutab ja väärtustab seeläbi ilusat emakeelt;
 - 39.4. on seadusekuulekas, sealjuures märgates ebakorrektnet käitumist, teeb sellekohase märkuse teisele organisatsiooni liikmele;
 - 39.5. lahendab ettetulevaid konflikte head käitumistava järgides, hoiab ülal dialoogi asjadele positiivseks lähenemiseks;
 - 39.6. kohtleb noori võrdselt, suhtub noorte arvamusse ja maailmapilti lugupidamise ja sallivusega;
 - 39.7. lähtub töös sotsiaalse võrdsuse, elukestva õppimise ning perspektiivitunde arendamise ja jõustamise vajadusest, edendades igapäevaselt ka oma oskusi ja teadmisi;
 - 39.8. ei kasuta kehalist ja vaimset vägivalda;
 - 39.9. kasutab talle usaldatud infot konfidentsiaalsena ning eirab seda põhimõtet vaid siis, kui tema hinnangul on selge oht noorele, teistele isikutele või ühiskonnale üldiselt.

KODUTÜTRE PÜHALIK TÖOTUS

*Tahan olla korralik ja aus,
armastada oma kodu ja isamaad,
aidata ligimest ja jääda ustavaks
Kodutütarde põhimõtetele ja seadustele.*

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
Töotuse andja nimi	Allkiri
_____	_____
_____	_____
Töotuse vastuvõtja nimi	Allkiri

Kodutütarde isiklik töotuseleht

**KODUTÜTRE PÜHALIK
TÖÖTUS**

*Tahan olla korralik ja aus,
armastada oma kodu ja isamaad,
aidata ligimest ja jääda ustavaks
Kodutütarde põhimõtetele ja seadustele.*

_____ Töotuse andja

_____ Ringkond

_____ Rühm

_____ Koht ja aeg

_____ Töotuse vastuvõtja nimi _____ Allkiri

Kodutütarde isikliku töotuseleht esikülg

**KODUTÜTARDE
KÜMMSE SEADUST**

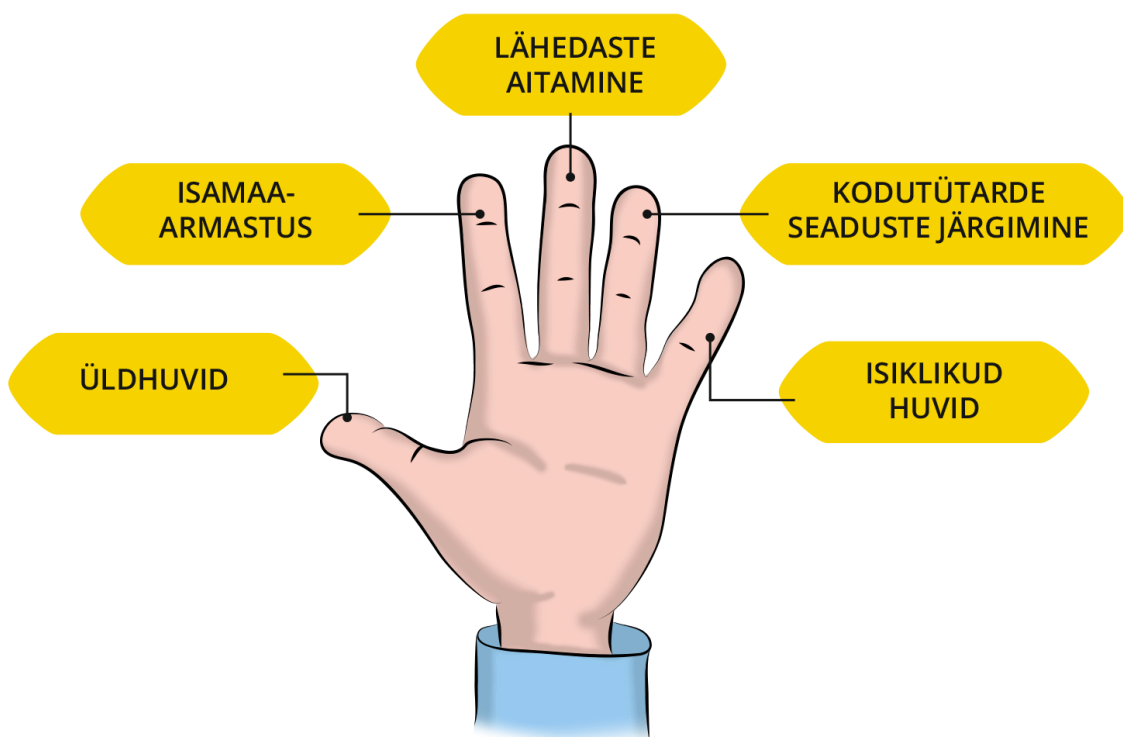
1. Kodutütar on puhas sõnas, mõttes, teos.
2. Kodutütar armastab oma kodu ja on ustav isamaale.
3. Kodutütar õpib hoolega ja püüab edu poole.
4. Kodutütar austab vanemaid inimesi ja on nõrgemate kaitsja.
5. Kodutütar ei kaeba ega hädalda.
6. Kodutütar viib alustatud tööd alati lõpule.
7. Kodutütar on usaldusväärne.
8. Kodutütar on aus, karske, südamlilik ja elurõõmus.
9. Kodutütar on looduse sõber ja kaitsja.
10. Kodutütar püüab teha head oma kaasinimestele.

ISAMAA AUKS – OLE VALMIS!
Alati valmis!

Kodutütarde isikliku töotuselehe tagakülg

Kodutütarde organisatsiooni liikmekaart

Koonduse kavandamine ja läbiviimine

Kodutütarde peamine töövorm on koondus. Koondusi võib liigitada järgmiselt:

- koondus;
- pidulik koondus.

Koonduse peamine eesmärk on omandada järgunõuetes väljatoodud teadmisi, oskusi ning jagada infot.

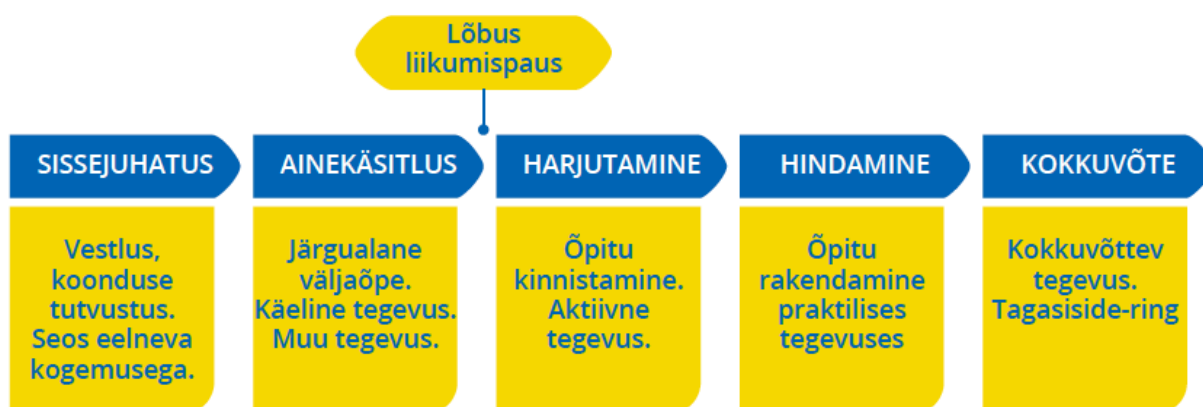
Koondused toimuvad rühmale sobival ajal ja kohas. Nende tihedus ning kestus sõltub rühmast ning võimalustest. Kohtumised võivad toimuda korra nädalas, aga ka üks või kaks korda kuus. Oluline on, et need toimuvad regulaarselt ning süsteemselt. Koondused võivad leida aset nii siseruumis kui ka välitingimustes.

Koondustel käsitletavat teemasid

Igal koondusel peab olema kindel teema ning selgelt läbimõeldud eesmärk. Teemadering, mida koondusel käsitleda, on väga lai. Esmalt on aluseks järgunõuded, kuid ideid võib leida ka erikatsetest, eesti rahvakalendrist, ühiskonnas olulistest teemadest. Kutsuda võib külalisi – olgu selleks naiskodukaitsja, kaitseliitlane või keegi teine väljastpoolt organisatsiooni.

Koonduse ülesehitus

Koonduse sisu sõltub nii osalejate vanusest kui ka arvust. Küll aga saab alati koondust planeerides aluseks võtta SAHHK õppetunni struktuurimudeli.

Sissejuhatus koondusesse võib toimuda rühmale omasel rituaalil. See sõltub osalejate vanusest, arvust ning iseloomust. Kasuks tuleb, kui istuda noorliikmetega ühises ringis – see loob sõbraliku keskkonna. Alustada võib sõprusringi või näiteks teineteisele heade soovide ütlemisega. Järgneb põgus ülevaade edasise koonduse käigust. Olulisel kohal on seostada noorte eelnevat kogemust koondusel käsitletava teemaga.

Ainekäsitus koondusel ehk igal kohtumisel **õpitakse midagi uut**. See võib olla uus oskus või teadmine järgunõuetest, käsitööga seotud tegevus või mõni muu oluline teema. Uue oskuse õpetamisel tuleb kasutada mitmesuguseid võtteid. Loengu kõrval peab olulisel kohal olema arutlus ning noorte kaasamine. Tähtis on ühendada uut oskust eelnevalt õpituga.

Igal juhul peab teoreetiline käsitus olema seotud praktiliste tegevustega. Kasuks tuleb aktiivõppemeetodite rakendamine.

Koonduse kestel on sobilik teha **lõbus paus** ehk läbi viia **meelelahutuslik osa**. See on oluline just nooremate kodutütarde puhul. Pausiks võib olla mõni lõbus mäng, mis on seotud tähelepanu, praktilise tegevuse või meeskonnatööga. Ka siinkohal on oluline mõelda, millist oskust noores läbi vahepausi arendatakse. Olgu selleks näiteks meeskonnas töötamine või tähelepanu arendamine läbi mõne täpsusmängu.

Harjutamine ehk **eelnevalt õpitu kinnistamine**. See on koonduse üks olulisemaid etappe. Selles koonduse etapis toimub aktiivne tegevus, kus igal noorliikmel on võimalus n-ö käsi külge panna.

Hindamine ehk **õpitu rakendamine praktilises tegevuses**. Selleks võib olla lihtne maastiku- või seiklusmäng, liikumine läbi tegevuspunktide vmt. Igal juhul peab tegevus pakkuma võimalust uusi teadmisi või oskusi elulähedastes olukordades katsetada. Tegevus ei pea ilmingimata kestma kaua, kuid peab andma tagasisidet uue oskuse omandamisest või pakkuma noorele analüüsi võimalust.

Liikumispausi, õpitu kinnistamisel või teistel praktilistel tegevustel on sobilik rakendada ka rühma kogenumaid kodutütred. Rühmavanem saab anda neile väikese ning igaühele sobiva vastutuse – midagi läbi viia, kontrollida. Selleks peab juht kindlasti eelnevalt vanemaid noori ka ette valmistama.

Kokkuvõtte ehk pärast planeeritud tegevuste läbiviimist toimub **koonduse lõpetamine**. Selleks võib rühmal olla oma kindel rituaal. Soovituslik on taas olla ühises ringis, kus igaüks saab sõna. Noored võivad jagada seda, mis neid rõõmustas, mida nad õppisid või kuidas nad saavad koondusel õpitud rakendada oma igapäevases elus. Rühmavanem teeb kokkuvõtte koondusest ning jagab infot eelseisvate ürituste kohta. Kasuks tuleb, kui teatada ka järgmise koonduse aeg ning teema.

Piduliku koonduse kavandamine ja läbiviimine

Pidulikke koondusi korraldatakse seoses mõne tähtpäevaga (nt Kodutütarde või rühma aastapäev, Eesti Vabariigi aastapäev) või uute liikmete vastuvõtmisel. Alati tasub silmas pidada, et ruum oleks pidulik. Ruumis peab olema linaga kaetud laud, kus asetsevad kaks küünalt, võimalusel laualipp.

Pidulikul koondusel on üsna kindel kava ning olulised punktid, mida peab silmas pidama. Koondust planeerides tuleb kasuks, kui kogu kava ja sõnavõttud endale kirja panna.

Koonduse alguseks võib olla kolm varianti.

1. Sõltuvalt ruumist võib pidulikult sisse tuua riigilipu ja/või esinduslipu (kui pole võimalik, siis kasutatakse laualippu ning lipu sissemarssi ei toimu). Lipu/lippude sissemarss toimub järgmiselt:
 - rühmavanem annab käskluse: "Lipu tervituseks valvel!" ja annab ruumi saabuvale lipule au;
 - noored tõusevad ja annavad lipule kodutütarde tervitusega au;
 - lippur ja kaks saatjat toovad lipu ruumi;
 - kui lipp on asetatud lipu alusele, teeb lippur kodutütarde tervituse lipu suunas.
2. Pidulikku koondust võib alustada ka noorliikmete sissemarsiga – sel juhul on noored kõrvalruumis paarikaupa üles rivistatud ning marsivad muusika saatel saali. Paaride ees käib vanem kodutütar.
3. Koondus algab küünalde süütamisega, st ilma lipu- või noorte sissemarsita.

Teine etapp on **küünalde süütamine**. See on kõige pidulikum moment kogu koonduse juures. Lauale on asetatud kaks küünalt, tikud, küünlakustutajad ning väike alus, kuhu panna kasutatud tikud. Laua taga seisavad kaks kodutütart, nende vahel võib seista ka rühmavanem. Küünalde süütamine käib järgmiselt:

- (rühmavanemast) paremal pool seisev noor lausub "Tuli valgustab!" ja süütab küünla;
- teine noor lausub: "Tuli soojendab!" ja süütab küünla;

- rühmavanem ütleb: “Valitsegu soojus ja valgus meie keskel!”;
- kui küünlasüütajad on ainult kaks kodutütart, ütlevad nad viimase lause koos;
- peale toimingut lähevad kodutütred oma kohale.

Rühmavanema poolt järgneb piduliku koonduse **avakõne**. Ta tervitab saalis viibijaid, annab põgusa ülevaate teemast, mille puhul pidulik koondus toimub.

Koondusele võib planeerida rühma liikmete **esinemisi** (nt laul, pillimäng, luuletus vmt). Samuti võib üle anda **autasusid** (nt rühmavanema tänukiri või muud tunnustused). Koonduse lõppedes on alati soovituslik küsida: “Kas on veel sõnasoovijaid?”

Koondus **lõpetatakse** rühmavanema poolt sobilike sõnadega, mille lõppu võib lisada: “Isamaa auks – ole valmis!”. Sellele kõlab vastus: “Alati valmis!”

Koonduse lõpetamine toimub järgmiselt:

- kodutütred, kes süütasid küünlad, tulevad taas laua juurde ning kustutavad küünlad küünlakustutajaga;
- kui saali toodi lipp/lipud, siis viiakse need ka koonduse lõppedes välja. Selleks toimitakse järgmiselt:
 - rühmavanem palub kõigil lippude väljaviimiseks püsti tõusta;
 - rühmavanem annab käskluse: "Lipu tervituseks valvel!";
 - noored tõusevad ja tõstavad käe lipu tervituseks;
 - kui lipp on ruumist välja viidud, siis annab rühmavanem käskluse: "Vabalt!".

Soovitused

- Igati sobilik on piduliku koonduse lõppu planeerida sümboolne suupistelaud.
- Pidulikule koondusele võib rühmavanem teha ka kutse – nii õpivad kodutütred kutset lugema ja ka osalemise teatamise tähtajast kinni pidama.

Iga rühm võib endale luua tänukirja, mida rühmavanem saab pidulikul koondusel aktiivsetele rühmaliikmetele või toetajatele jagada.

Piduliku koonduse kavandamine ja läbiviimine: noorliikmete vastuvõtt

Üks osa pidulikust koondusest võib olla noorliikmete vastuvõtt. Üldiselt jääb koonduse kava samaks, mis on välja toodud Kodutütarde sisekorra lisa 6, kuid lisandub töötuse andmise protseduur.

Pidulikku koondust, kus võetakse vastu noorliikmeid, võib üles ehitada järgmiselt:

Koonduse alguseks võib olla kolm varianti (vt täpsemalt Kodutütarde sisekorra lisa 6):

- toimub lipu/lippude sissemarss;
- toimub kandidaatide sissemarss;
- sissemarsse ei toimu ning koondus algab kohe küünalde süütamisega.

Teine etapp on **küünalde** süütamine. Protseduuri on kirjeldatud eelmises lisa. Järgneb rühmavanema **avakõne**, kus ta tervitab tulevasi noorliikmeid.

Järgmine etapp on uute **noorliikmete vastuvõtt**. Selleks kutsutakse kandidaadid kõige ette. Ringkonna- või rühmavanem võib pidada väikese kõne töötuse tähendusest ja tähtsusest. Töötuse võtab vastu ringkonnavanem või tema poolt määratud isik.

Töötuse andmisel on mitu etappi.

- **Küsimused kandidaatidele**
 - Töötuse vastuvõtja pöördub kandidaatide poole ja küsib: “Kas tunnete kodutütarde põhimõtteid ja seadusi?”
 - Kandidaadid: “Jah, tunneme!”
 - Töötuse vastuvõtja: “Kas tahate neid täita?”
 - Kandidaadid: “Jah, tahame!”
 - Töötuse vastuvõtja: “Siis andke kodutütarde pühalik töötus.”
- **Töötuse andmine**
 - Kõik tõstavad käe tervitusasendisse ning lausutakse kodutütarde pühalik töötus.
 - Töötust võib öelda ühiselt, sh töötuse vastuvõtja loeb kandidaatidega seda kaasa.
 - Töötuse vastuvõtja ütleb rea ette, kandidaadid kordavad.

- Töötuse lõppedes võib vastuvõtja öelda kandidaatidele “Isamaa auks – ole valmis!”. Kandidaadid vastavad “Alati valmis!”

- **Töötuse andmisele järgnevad tegevused**

Pärast töötuse andmist kutsutakse iga kodutütar nimepidi rivi ette. Viiakse läbi järgmised toimingud:

- kandidaat annab allkirja töötuselehele;
- mõnes ringkonnas on kombeks, et rühmavanem või nt vanem kodutütar seob kandidaadile kaela räti;
- kandidaadile antakse isiklik töötuseleht ning võimalusel liikmekaart.

Enne või pärast töötuse andmist võivad olla ka mõned **esinemised**. Koonduse lõppedes võib küsida, kas on sõnasoovijaid, **tervitusi**. Pidulik koondus lõpeb küünalde kustutamisega ning lippude väljaviimisega (vt täpsemalt Kodutütarde sisekorra lisa 6).

Soovitused

- Kui kandidaate on rohkem, võib allkirja anda rühma töötuselehele pärast pidulikku protseduuri. Niisamuti võivad kandidaatidel rätid eelnevalt kaelas olla ning see protseduur jäetakse vahele.
- Soovituslik on kandidaadid pidulikule koondusele kutsuda 15–20 minutit varem. Selleks, et kõik õnnestuks, tuleb kasuks nendega kogu protseduur eelnevalt läbi teha – ühiselt töötuse lausumine, selgituste andmine, millal, mida ja kuidas tegema peab.

Kodutütarde järgukatsete nõuded

KODUTÜTARDE VI JÄRK

1. Riigikaitse

- 1.1. Oskab selgitada, kes on kodutütar
- 1.2. Teab kodutütarde töötust
- 1.3. Teab kodutütarde juhtsõna ja tervitust
- 1.4. Oskab oma sõnadega selgitada kodutütre seaduseid
- 1.5. Teab oma rühmajuhti, rühmavanemat, rühma reegleid
- 1.6. Oskab nimetada vormielemente ja kandmise põhimõtteid
- 1.7. Oskab kirjeldada mütsimärki
- 1.8. Teab, mis on Kaitseliit

2. Matkatarkused

- 2.1. Teab, mis on matkamine

3. Turvalisus

- 3.1. Teab hädaabinumbrit
- 3.2. Teab looduslikke ohte (päikesepõletus, mürgised taimed jmt)
- 3.3. Oskab selgitada ohutu käitumise reegleid veekogu ääres
- 3.4. Oskab nimetada olulisemaid liiklusreegleid
- 3.5. Oskab hoida puhtust ja korda

4. Eesti loodus

- 4.1. Tunneb kodukoha loodust
- 4.2. Oskab nimetada aastaajalisi muutusi looduses

5. Eesti ajalugu

- 5.1. Teab oma kodu aadressi
- 5.2. Teab Eesti Vabariigi vappi ja lippu
- 5.3. Oskab laulda Eesti Vabariigi hümnit
- 5.4. Teab Eesti rahvussümboleid
- 5.5. Oskab nimetada Eesti Vabariigi presidenti

6. Käitumine ja loovus

- 6.1. Oskab tervitada ja pöörduda inimeste poole
- 6.2. On meisterdanud piasjasja

KODUTÜTARDE V JÄRK

1. Riigikaitse

- 1.1. Teab ja oskab kirjeldada kotkamärki ja ristikulehte.
- 1.2. Teab Kodutütarde organisatsiooni juhte (peavanem, ringkonnavanem, noorteinstruktor)
- 1.3. Teab Kaitseliidu ülemat, kohaliku maleva pealikku ja staabi asukohta
- 1.4. Oskab laule „Kodutütarde laul” ja „Eesti lipp”
- 1.5. Oskab käituda rivis (käsklused „Vabalt!”, „Valvel!”, „Kohendu!”, „Joondu!”)

2. Matkatarkused

- 2.1. Oskab pakkida laagrikotti
- 2.2. Tunneb teemärke ja kasutab neid matkal
- 2.3. Omab teadmisi metsas eksimise korral
- 2.4. Oskab kasutada kompassi (põhiilmakaarte määramine)
- 2.5. Teab telgi püstitamise põhimõtteid
- 2.6. Oskab teha kalamehesõlme ja seasõrgsõlme
- 2.7. Oskab lahendada lihtsamaid salakirju

3. Turvalisus

- 3.1. Oskab käituda hädaolukorras
- 3.2. On teadlik ravimite tarvitamisest ja oskab keelduda uimastitest
- 3.3. Teab ja järgib liiklusohutusnõudeid
- 3.4. Oskab anda esmaabi (haava puhastamine, ninaverejooks, I astme põletus)
- 3.5. Teab tervisliku eluviisi üldreegleid
- 3.6. Teab koduturvalisuse põhimõtteid (koduturvalisus, kodutehnika ohutu kasutamine)

4. Eesti loodus

- 4.1. Tunneb kolme mürk- ja ravimtaime
- 4.2. Tunneb kolme looduskaitse all olevat looma
- 4.3. Teab toataimi ja nende eest hoolitsemise põhimõtteid
- 4.4. Teab Eesti levinumaid linde
- 4.5. Teab koduloomi ja nende eest hoolitsemise põhimõtteid
- 4.6. Tunneb Eesti maakondi ja nende keskusi

5. Eesti ajalugu

- 5.1. Teab ja oskab nimetada Eesti riigipühi
- 5.2. Koostab esitluse Eesti lipu saamisloo kohta
- 5.3. Nimetab pühi, mil on vaja heisata Eesti lipp
- 5.4. Oskab nimetada oma kodule lähima vaatamisväärsuse (nt Vabadussõja mälestussammas, kultuurimälestised jmt)

6. Käitumine ja loovus

- 6.1. Tunneb lauakombeid ja oskab katta lauda
- 6.2. On osalenud omaloomingu konkursil või näitusel
- 6.3. Teeb kaastööd rühma ajaloo talletamisel (sissekanne rühmapäevikusse, rühma sotsiaalmeedia kontole, videode tegemine vmt)

KODUTÜTARDE IV JÄRK

1. Riigikaitse

- 1.1. Teab Kodutütarde ringkonna struktuuri
- 1.2. Tunneb Kodutütarde ringkondi ning oskab neid märkida kontuurkaardile
- 1.3. Teab Kodutütarde ja Kaitseliidu aastapäevi
- 1.4. Oskab nimetada riigikaitseorganisatsioonide juhte (Kaitseliidu ülem, Kaitseväge juhataja, kaitseminister)
- 1.5. Nimetab Eesti Kaitseväge põhiväeliigid
- 1.6. Oskab laule „Hoi, jumal, Eestit” ja „Mu isamaa armas”
- 1.7. On osalenud pidulikul üritusel (nt rivis marssimine, auvalve)

2. Matkatarkused

- 2.1. Oskab nimetada tuleohutuse nõudeid lõkke tegemisel
- 2.2. Oskab nimetada lõkkesüüpe ja neid teha
- 2.3. Oskab valida laagripaika
- 2.4. On osalenud lihtsamate laagriehitiste püstitamisel
- 2.5. Oskab teha sõlmi liuglev aas ja surmasõlm
- 2.6. Tunneb topograafilisi märke
- 2.7. Oskab määrata koordinaate
- 2.8. Oskab töökorda seada ja kasutada välitelefoni
- 2.9. On osalenud orienteerumisüritustel
- 2.10. On õppinud salakirjade koostamist ja lahendamist

3. Turvalisus

- 3.1. Oskab aidata hättasattunud kaaslast (päästeahel)
- 3.2. Teab, nimetab ja järgib ohutusnõudeid ujumisel
- 3.3. Oskab kasutada kaldal olevaid päästevahendeid
- 3.4. Oskab nimetada tervist kahjustavaid aineid
- 3.5. Oskab anda esmaabi (kuuma- ja külmakahjustus, looma- ja putukahammustus)
- 3.6. Oskab hoiduda internetiohtudest

4. Eesti loodus

- 4.1. Tunneb kümmet Eestis levinumat puud
- 4.2. Eristab talvel vähemalt viit lehtpuud
- 4.3. Tunneb viie metslooma jälgi
- 4.4. Oskab nimetada Eesti naaberriike

5. Eesti ajalugu

- 5.1. Teab oma kodukoha omavalitsuse sümbolikat ja juhte
- 5.2. Oskab jutustada oma kodukoha kohta ühe loo (nt muistend, legend)
- 5.3. Koostab kodukoha vaatamisväärsuse kohta esitluse
- 5.4. Oskab nimetada kodumaakonna tuntud eestlasi

6. Käitumine ja loovus

- 6.1. Oskab käituda avalikes kohtades
- 6.2. Tunneb meeskonnatöö põhimõtteid
- 6.3. On osalenud omaloomingu konkursil või näitusel

- 6.4. Teeb kaastööd rühma ajaloo talletamisel (sissekanne rühmapäevikusse, rühma sotsiaalmeedia kontole, videode tegemine vmt)

KODUTÜTARDE III JÄRK

1. Riigikaitse

- 1.1. Oskab lahti mõtestada kodutütarde seadused
- 1.2. Teab Kodutütarde peavanemaid ja nende ametiaegu
- 1.3. Teab Kodutütarde struktuuri, eesmärke, tegevust
- 1.4. Teab Noorte Kotkaste struktuuri, eesmärke ja tegevust
- 1.5. Teab Kaitseleidu tegevust, eesmärke, juhte
- 1.6. Teab Naiskodukaitse tegevust, eesmärke, juhte
- 1.7. Nimetab kaks Kaitseväge allüksust ja nende suuruse.
- 1.8. On osalenud Kodutütarde vabariiklikel üritustel

2. Matkatarkused

- 2.1. Teab looduses ellujäämise tarkusi (vee filtreerimine ja keetmine, toidu leidmine, onni ehitamine)
- 2.2. Oskab lõkkel süüa teha
- 2.3. Teab, mis on asimuut ja kuidas seda määrata
- 2.4. Pakib isikliku mitmepäevase matkavarustuse
- 2.5. Teab morset ning rahvusvahelist kuuldekoodi (NATO tähestik)
- 2.6. Oskab töökorda seada ja kasutada raadiojaama
- 2.7. Omab praktilist orienteerumisoskust
- 2.8. On osalenud telklaagris

3. Turvalisus

- 3.1. Teab liiklustraumade põhjusi, kasutab turvavahendeid
- 3.2. Oskab hoiduda nakkushaigustest ja meelemürkidest
- 3.3. Teab kütteseadmete tuleohutusnõudeid, oskab teha tuld lõkkes ning telgiahjus
- 3.4. Teab väliturvalisuse põhimõtteid
- 3.5. Teab laskeohutuse reegleid ja oskab lasta õhupüssist
- 3.6. Teab, kuidas anda esmaabi erinevate õnnetuste korral (verejooksud, mürgistused, luumurrud)
- 3.7. Oskab komplekteerida esmaabipauna matkaks
- 3.8. Oskab anda elupäästvat esmaabi (elustamise ABC)

4. Eesti loodus

- 4.1. Oskab leida loodusest söödavaid seeni ja marju
- 4.2. Eristab vähemalt viit Eesti kala
- 4.3. Teab keskkonnasäästliku eluviisi põhitõdesid või osaleb keskkonnakaitse teemalisel üritusel
- 4.4. Teab Eesti väiksemaid linnasid, saari ja loodusobjekte (kõrgustikud, rabad, jõed, järved, joad – igast valdkonnast vähemalt 3)
- 4.5. Teab Eesti asendit maailmakaardil

5. Eesti ajalugu

- 5.1. Teab, millal loodi ja taasloodi Eesti Vabariik, tunneb riigikorda, presidentide ja valitsusorganeid
- 5.2. Tunneb kodukoha traditsioone (rahvariided, murrakud)

6. Käitumine ja loovus

- 6.1. Teab suhtlustasandeid, oskab lahendada konflikte
- 6.2. Oskab õpetada seltskonnamänge
- 6.3. On osalenud omaloomingu konkursil või näitusel
- 6.4. Teeb kaastööd rühma ajaloo talletamisel (sissekanne rühmapäevikusse, rühma sotsiaalmeedia kontole, videode tegemine vmt)

KODUTÜTARDE II JÄRK

1. Riigikaitse

- 1.1. Teab Kodutütarde ajalugu (loomine, taasloomine, peavanemad)
- 1.2. Tunneb Kodutütarde põhikirja ja sisekorda
- 1.3. Osaleb Kaitseliidu või Naiskodukaitse üritusel
- 1.4. Osaleb aktiivselt ringkonna üritustel
- 1.5. Oskab läbi viia koondust
- 1.6. On osalenud rühmalaagri korraldamisel

2. Matkatarkused

- 2.1. Oskab teha suuremaid laagriehitisi
- 2.2. Oskab liikuda maastikul ilma tehniliste abivahenditeta
- 2.3. On osalenud ööbimisega matkal

3. Turvalisus

- 3.1. Teab, kuidas käituda suurõnnetuse korral
- 3.2. Oskab täita triaazikaarti
- 3.3. Oskab kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid
- 3.4. Oskab hinnata meelemürkidest põhjustatud käitumist ning anda vajadusel esmaabi
- 3.5. Oskab hoiduda nakkus- ja suguhaigustest
- 3.6. Oskab anda esmaabi uppumise korral

4. Eesti loodus

- 4.1. Selgitab oma sõnadega, mis on igaüheõigus
- 4.2. Aitab organiseerida loodusteemalise ettevõtmise (nt noorematele kodutütardele)

5. Eesti ajalugu

- 5.1. Oskab selgitada Eesti Vabariigi valitsemise põhimõtteid (demokraatia, kohtuseadusandlik- ja täidesaatev võim)
- 5.2. Nimetab vähemalt viis noorteorganisatsiooni
- 5.3. Teab Vabadussõja ajalugu
- 5.4. Teeb kaaslastele esitluse kodukoha tuntud inimesest

6. Käitumine ja loovus

- 6.1. Oskab ennast väärtustada ja oma käitumist hinnata
- 6.2. On osalenud omaloomingu konkursil või näitusel
- 6.3. Teeb kaastööd rühma ajaloo talletamisel (sissekanne rühmapäevikusse, rühma sotsiaalmeedia kontole, videode tegemine vmt)

KODUTÜTARDE I JÄRK

I järgu sisu

Järgu sooritamiseks on kaks varianti. Sooritada järk:

1. järgupunktidest lähtuvalt;
2. mõne suurema mahuga väljaõppe planeerimise, korraldamise ja hilisema analüüsi põhjal.

Mõlema valiku puhul peab läbima kokkuvõtva vestluse rühmavanemaga.

1. Järgu läbimine järgupunktidest lähtuvalt

- 1.1. Koostab põhjaliku uurimuse ning teeb selle kohta esitluse (nt teemal ajalugu, Kodutütarde organisatsioon, tuntud Eesti naine vmt)
- 1.2. Läbib esmaabi- / ohutushoiu kursuse (nt ringkonnas, Naiskodukaitse kursus)
- 1.3. Aitab korraldada ja läbi viia ringkonna/rühma üritust
- 1.4. Osaleb Naiskodukaitse/Kaitseliidu üritusel
- 1.5. Osaleb kokkuvõtval vestlusel tegevusest organisatsioonis

2. Järgu sooritamine väljaõppeürituse korraldamisega

Väljaõppeürituseks peab olema mõni suuremamahulisem ettevõtmine. Selleks võib olla midagi näiteks alljärgnevast:

- laagri korraldamine;
- matkamängu korraldamine;
- koondustesarja korraldamine mahus vähemalt 10 akadeemilist tundi;
- rühma/salga juhtimine.
- või muu tegevuse läbiviimine kokkuleppel ringkonna juhatusega.

Kõikide valikute puhul on olulised järgmised etapid:

- planeerimine ja eeltööd;
- tegevuse läbiviimine;
- analüüs, kokkuvõtte ja esitluse koostamine.

Praktilise töö sooritamisel peab kodutütar leidma endale täiskasvanud juhendaja, kes teda kogu protsessi vältel toetab ja suunab.

VI
JÄRK

1. RIIGIKAITSE

1.1. Oskab selgitada, kes on kodutütar

1.2. Teab kodutütarde töötust

1.3. Teab kodutütarde juhtsõna ja tervitust

1.4. Oskab oma sõnadega selgitada kodutütre seaduseid

1.5. Teab oma rühmajuhti, rühmavanemat, rühma reegleid

1.6. Oskab nimetada vormielemente ja kandmise põhimõtteid

1.7. Oskab kirjeldada mütsimärki

1.8. Teab, mis on Kaitseliit

The certificate is on a yellow background with white decorative scrollwork in the corners. At the top center is the coat of arms of the Republic of Estonia, featuring a white eagle with wings spread, perched on a blue shield with a white cross, surrounded by four white clover leaves. Below the coat of arms, the title "KODUTÜTARDE JÄRGUKATSE TUNNISTUS" is written in blue, bold, serif capital letters. Below the title are four horizontal lines for text entry, each with a label underneath: "Nimi", "on sooritanud _____ järgu.", "Kuupäev", and "Rühma- või ringkonnavanem".

Nimi _____

on sooritanud _____ järgu.

Kuupäev _____

Rühma- või ringkonnavanem _____

KULTUUR

AJAKIRJANIK:

- on avaldanud vähemalt kolm artiklit rühma või ringkonna tegevusest (veebilehtedel, sotsiaalmeedias, ajalehes vm väljaandes);
- teeb kaastööd rühma- ja ringkonnapäevikule/kroonikale;
- valdab korralikult eesti keelt.

AJALOOLANE:

- on teinud uurimistöö kodukandi ajaloo, inimeste, sündmuste kohta;
- teeb kaastööd rühmakroonika täitmisel;
- kogub materjalid erinevatest üritustest ja hoolitseb nende säilimise eest;
- on teinud ettekande kodutütarde rühma/piirkonna ajaloost.

AKTIVIST:

- osaleb maksimaalselt Kodutütarde üritustel;
- abistab rühmavanemat regulaarselt;
- on läbi viinud vähemalt ühe töötoa või matkapunkti;
- on korraldanud aasta jooksul vähemalt kaks koondust.

LAAGRIKORRALDAJA:

- oskab koostada laagriks vajaliku varustuse nimekirja;
- koostab õppuse plaani vastavalt Kaitseliidu noorteorganisatsioonide väljaõppe juhendile;
- on osalenud rahastuse taotlemise protsessis;
- on korraldanud rühmas või ringkonnas aasta jooksul vähemalt kaks üritust, millest üks on laager.

ESINEJA:

- on esinenud avalikel üritustel etteastetega (vähemalt kahel korral);
- paistab silma rühma loominguliste ülesannete või etteastete eestvedajana;
- on esinenud Kodutütarde üritustel vähemalt kolm korda;
- on võimeline ise kõnet või sõnavõttu koostama.

FOTOGRAAF:

- jäädvustab fotodele erinevaid Kodutütarde üritusi ning jagab ülevõtteid oma rühma- või ringkonnakaaslastega;
- oskab pilte säilitada, süstematiseerida ning töödelda;
- tunneb fotoaparaadi ehituse põhimõtteid;
- on võimalusel läbinud fotoalase töötoa või koolituse;
- on korraldanud (virtuaal)näituse või esitlenud oma tehtud fotosid.

KOLLEKTSIONÄÄR:

- on kogunud oma kollektsiooni vähemalt kaks aastat;
- oskab tutvustada oma kollektsiooni objektide tausta ja anda neist ülevaadet;
- on esitlenud oma kogu ringkonnas või mõnel avalikul näitusel.

KUNSTNIK:

- joonistab, maalib, modelleerib meelsasti;
- on tutvunud erinevate kunstiliikidega;
- teab graafilise disaini algtõdesid;
- on abistanud mõne ürituse dekoreerimisel või kujundanud ringkonnale sündmuste plakateid vm infomaterjale;
- on teinud kaastööd rühmapäeviku kujundamisel või viinud läbi kunstialase töötoa.

LAULJA:

- võtab osa laulukoori või -ringi tööst;
- on osalenud laulukonkursil/laulukonkurssidel;
- on vähemalt kolmel korral esinenud Kodutütarde üritusel või esindanud organisatsiooni;
- oskab erinevaid laule ning õpetab neid ka kaaslastele.

MEISTER:

- on osav mõnes praktilises oskuses (nt käsitöö, meisterdamine, puutöö vm praktiline oskus);
- on osalenud oma töödega kooli või Kodutütarde ringkonna käsitöönäitusel;
- on läbi viinud praktilise töötoa mõne oskuse õpetamisel noorematele kodutütardele.

MUUSIK:

- oskab mängida mõnda muusikainstrumenti;
- tunneb nooti ja muusikateooriat;
- oskab nimetada tuntumaid Eesti muusikuid, heliloojaid, dirigente;
- teab olulisemaid versteposte Eesti muusikaajaloost;
- on esinenud mõnel kontserdil;
- on vähemalt kolmel korral esinenud Kodutütarde üritusel või esindanud organisatsiooni.

MÄLUMÄNGUR:

- on osalenud vähemalt kolmel Kaitseliiduga seotud viktoriinil;
- on koostanud ja läbi viinud viktoriini oma Kodutütarde rühmale või ringkonnale.

TANTSIJA:

- osaleb tantsu- või võimlemisrühma tegevuses;
- oskab ja teab erinevaid tantsumänge;
- on esinenud Kodutütarde üritustel ja esindanud organisatsiooni;
- on läbi viinud kaaslastele tantsu(mängu)alase töötoa.

TÖLK:

- valdab võõrkeelt vestluses ning kirjas;
- oskab tõlkida võistlusreegleid või abistab kirjavahetuse korraldamisel;
- on olnud organisatsiooni külalistele tõlgiks.

LOODUS

KESKKONNASÕBER:

- tunneb prügi sorteerimise põhimõtteid;
- on osalenud keskkonnateemalistel talgutel või mõnes keskkonnaprogrammis;
- teab taaskasutuse põhimõtteid, on neid praktiliselt rakendanud;
- teab ja järgib rohelist mõtteviisi põhimõtteid;
- on läbi viinud noorematele kodutütardele keskkonnateemalise töötoa/tegevuse.

LINNUTARK:

- teab ja tunneb Eesti linde laulu ja välimuse järgi;
- teab lindude erinevaid elupaiku ja oskab tuua näiteid neis pesitsevatest lindudest;
- teab talilindude toitmise põhimõtteid;
- on osalenud ornitoloogi juhendatud linnuvaatlusel;
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

LOOMATARK:

- tunneb Eestis elavaid loomi ja nende elupaiku;
- oskab tuua näiteid looduskaitse all olevatest loomadest, sh iga kategooria kohta vähemalt kolm liiki;
- oskab hoolitseda lemmiklooma eest;
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

TAIMETARK:

- tunneb Eestis leiduvaid taimi;
- tunneb ravim- ja mürgtaimi;
- teab ravimtaimede erinevaid omadusi;
- eristab looduses söödavaid taimi, sh oskab toiduks kasutada erinevaid taimeosasi;
- on valmistanud herbaariumi vähemalt 20 taimest;
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

SIDE JA INFOTEHNOLOOGIA

ARVUTIKASUTAJA:

- oskab kasutada enamlevinuid arvutiprogramme (tekstitöötlus, slaidiprogramm, videote monteerimine, tabelite vormistamine, pilditöötlus);
- oskab korrektselt vormistada ja edastada e-kirja;
- on aidanud teha kaastööd ringkonna blogile või sotsiaalmeedia kontode sisuloomele.

SIDESPETSIALIST:

- teab sidepidamisviise;
- oskab heli, valgusti või lipukeste abil signaliseerida morse tähestikku ja teadet vastu võtta (24 tähte minutis);
- tunneb peast NATO tähestikku, suudab selle abil sõnumit edastada ja vastu võtta;
- oskab kasutada kaasaskantavat raadiojaama, edastada ning vastu võtta teateid;
- tunneb välitelefoni ehitust, tööpõhimõtet;
- oskab töökorda seada erinevaid sidepidamisvahendeid;
- tunneb sidepidamisprotseduure;
- on noorematele läbi viinud sidealase töötoa, õppepunkti.

SPORT

LASKUR:

- tunneb õhk- ja tulirelvade ohutu kasutamise reegleid;
- on suuteline saavutama sportrelvast 50 m distantsil, lamades toelt vähemalt 85 silma 100-st;
- oskab lahti võtta, puhastada ja kokku panna enda kasutatud tulirelva;
- on esindanud ringkonda Kaitseliidu meistri- või karikavõistlustel.

- Erikatse loetakse sooritatuks ka siis, kui noor on täitnud laskur- või kütiklassi normi vastavalt kehtivale Kaitseliidu laskur- ja kütiklasside normide täitmise juhendile (sh vähemalt laskurklassi I klass).

SPORTLANE:

- käib regulaarselt sporditreeningus;
- esindab rühma vähemalt kolmel korral spordivõistlustel Kodutütarde ringkonnas või ringkonda vabariiklikul tasandil;
- on läbi viinud noorematele sportlikke tegevusi.

SUKELDUJA:

- teab sukeldumisvarustuse nimetusi ja oskab selgitada nende otstarvet;
- oskab kokku panna ja kasutada sukeldumisvarustust;
- oskab sukeldumisel õigesti laskuda ja tõusta pinnale;
- oskab kõrvu ja maski siserõhku tasakaalustada;
- oskab hingata varustuses vee all;
- oskab saavutada neutraalset ujuvust;
- teab ja oskab kasutada sukeldumise käemärke;
- oskab puhastada maski veest;
- oskab paarilise lisaotsast hingata;
- oskab leida regulaatori õla tagant;
- on sukeldunud enam kui 3 m sügavusele.

TURVALISUS

ESMAABIANDJA:

- oskab teatada õnnetusjuhtumist;
- oskab tegutseda õnnetuse korral päästeahelast lähtuvalt;
- oskab anda elupäästvat esmaabi;
- teab žguti kasutamise põhimõtteid;
- on osalenud esmaabi kursusel (16 tundi);
- tunneb meditsiinipauna sisu;
- oskab koostada triaažikaarti;
- on noorematele läbi viinud väljaõppe esmaabi andmise või tervislike eluviiside põhimõtetest.

PÄÄSTJA:

- on läbinud esmaabi- või päästealase kursuse;
- oskab kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid;
- teab, kuidas käituda tulekahju korral;
- teab, kuidas käituda veeõnnetuse korral;
- teab, kuidas ennetada tule- või veeõnnetusi;
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

TUGIISIK:

- on sõbralik, abivalmis ja toetav;
- toetab uute noorliikmete sisseelamist organisatsiooni nende esimese aasta jooksul;
- on rühmavanemale abiks nooremate kodutütarde toetamisel nende esimestes laagrites.

VÄLITEGEVUS

KOKK:

- oskab valmistada toitu nii sise- kui ka välitingimustes;
- teab tervisliku toitumise põhimõtteid;
- oskab planeerida ühe laagri toidukorrad;
- tunneb köögi varustust ja tehnikat;
- tunneb lauakombeid ja oskab katta pidulikku einelauda;
- on olnud vähemalt kolmel üritusel toitlustuse meeskonnas.

LUURAJA:

- oskab maastikul varjatult liikuda, koguda andmeid, neid analüüsida ning edastada;
- oskab märgistada teed teemärkidega;
- oskab lugeda kaarti ja kasutada kompassi, joonistada poolavatud maastikul enda ümbruse plaani 500 m raadiuses;
- suudab kimmimängus meelde jätta 24-st esemest 20;
- oskab kasutada kaasaskantavat raadiojaama;
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

MATKAJA:

- oskab orienteeruda ja tunneb kaarti;
- oskab määrata koordinaate, asimuuti ja selle järgi liikuda;
- suudab looduses liikuda ilma tehniliste abivahenditeta;
- teab matkakoti pakkimise põhimõtteid ja sinna kuuluvat varustust ühe- ning mitmepäevase matka korral;
- oskab teha lõket erinevate vahenditega (tikud, tulepulk vm) ning tunneb tuleohutusnõudeid lõkke tegemisel;
- on osalenud vähemalt kolmel Kodutütarde ringkonna ja kahel väljaspool ringkonda toimunud matkal, matkamängul (nt Kaitseliidu malevates korraldatavad matkad/rännakud, Scoutsrännak jmt);
- on õpetanud noorematele oma teadmisi (nt töötuba, matkapunkt).

Kodutütarde erikatse tunnistus

KODUTÜTARDE
ERIKATSE
TUNNISTUS

Nimi

Erikatse nimetus

Ringkond

Kuupäev